

HUNRA HÍRLEVÉL

1996. május

◆ MIÉRT?

Bizonyára mindannyunktól megkérdezték már barátok, ismerősök, kollégák, hogy miért lettünk a Magyar Olvasástársaság tagjai. A válasz — bár egyértelmű, sőt nyilvánvaló —, ha hangosan megfogalmazzuk, valahogy mindig közhelyek láncolatává alakul, s az ember legszívesebben gyermek-módra csak annyit válaszolna: Csak.

Elgondolkodtam, vajon a világon az a sok tízezer, százezer ember, akikben közös, hogy valamennyien hazájuk olvasástársaságának tagjai, másfelől viszont oly sok tekintetben különböznek egymástól; vajon mit felelnének a fenti kérdésre. Olvastam egyszer egy felhívást valamilyen közösségbe lépés invitálásakor, amely a következő kérdésekkel "csalogatta" leendő tagjait: Vannak gondolataid? Akarsz valamit tenni ezekkel kapcsolatban? Meg akarod mindezt másokkal is osztani? Nem tudsz mit tenni a szabadidődben? A csattanó pedig így hangzott: "Gyere közénk!"

Óhatatlanul Tamási Áron sokat idézett gondolata jut eszembe, hogy mi célra vagyunk a világban? S a válasz rá: hogy valahol otthon legyünk benne. Némi bátorsággal — de talán nem véletlenül — vonok párhuzamot az olvasás okán. "Mi céllal vagyunk egy olvasástársaság tagjai?" Mert mindannyian érezzük, hogy bármerről jövünk is, mindig találkozunk. Mert hisszük, hogy egymást erősítjük. Mert ugyanazt tartjuk fontosnak. Mert próbálunk is tenni valamit. Mert — bár lassan szégyellnivaló — lelkesedünk érte. Bár alig van vagy tán nincs is szabadidőnk — mégis találunk perceket, órákat. Mert jólesik néha együtt lenni. Mert más gondolataitól gazdagodunk. Mert mások gondolatait frissíthetjük. Mert a valódi értékek lassan utolsó hátvédjéi közé tartozunk. Mert azt reméljük, hogy amit teszünk, nem haszontalan. Sőt, szükséges.

Mégis újra meg újra zavarba jövök, ha megkérdezik, miért csatlakozzanak az olvasástársasághoz. Jobb válasz továbbra sem jut eszembe, mint hogy "csak".

Gósy Mária

◆ KONFERENCIA KÉZDIVÁSÁRHELYEN

A Magyar Olvasástársaság Erdélyben, Kézdivásárhelyen, a Bod Péter Tanítóképzőben 1996. szeptember 20-án, pénteken szervezi legközelebbi konferenciáját. Tagjaink közül 30 fő részvételére van lehetőség. Az útiköltséget a Magyar Olvasástársaság fizeti.

Indulás 1996. szeptember 18-án szerdán, autóbusszal. Első este Torockón lesz a szállás, majd 19-én estére érkezünk Kézdivásárhelyre. Szeptember 20-án, pénteken konferencia a helyszínen (Olvasás kisebbségi helyzetben), szombaton kirándulás a környéken (Csernáton, Gefence, Zabola, Zágon stb), végül vasárnap, 22-én indulás vissza Budapestre. Várható költségek (szállás, étkezés) összesen: 3000 Ft.

Jelentkezni lehet a mellékelt Jelentkezési lap kitöltésével Szalai Enikőnél 1996. június 5-ig.

◆ A HUNRA ELSŐ MAGYAR OLVASÁSKONGRESSZUSA

A Magyar Olvasástársaság 1997. április 2-5. között (a tavaszi iskolai szünetben)

SZIGETEK ÉS HIDAK

címmel

megrendezi az első hazai olvasáskongresszust Szegeden, a Csongrád megyei Pedagógiai és Közművelődési Szolgáltató Közhasznú Társasággal közösen a Rendezvényházában. A Szeged kertvárosában (Közép fasor 1-3.) fekvő konferenciaközpontot magas technikai színvonalú előadótermei, konferencia helyiségei, kiállításokra és meghitt együttlétre egyaránt alkalmas tágas belső terei és a helyben étkezés lehetősége, valamint a sétátávolságban lévő sokféle elszállásolási lehetőség miatt választottuk 300 főre tervezett első kongresszusunk színhelyéül.

Kiket várunk a kongresszusra?

A kongresszus alkalom találkozáásra, továbbképzésre, tapasztalatcserére és kötetlen együttlétre

- az olvasáspedagógiát a gyakorlatban művelő pedagógusok, könyvtárosok, diszlexiával foglalkozó pszichológusok, gyógypedagógusok, pedagógusképzők,
- érdeklődő iskolaigazgatók, a tanügyigazgatásban dolgozók,
- az olvasáspedagógiában érdekelt szaktanácsadók, pedagógiai szakértők,
- az olvasáskutatás különböző ágaival foglalkozók, valamint
- a gyermekeknek írók, könyvkiadással foglalkozók

között.

A kongresszus témái

A kongresszus végleges programja a résztvevők hozzájárulásaiból alakul ki. A következő témakörökbe kívánjuk csoportosítani az előadók mondanivalóját:

- Mi mindnyájan írók és olvasók vagyunk! (?)

Mit mutatnak az iskolai olvasásfelmérések? — Mit olvas a diák: kötelező és szórakoztató olvasmányok — Kinek írnak az írók és a tankönyvírók? Mit olvastatnak és mit olvasnak szívesen a pedagógusok?

- Az irodalom élete és sorsa az iskolában — hidak és utak lélektől lélekig

Család és intézmény együttműködése az olvasásra nevelésben — biblioterápia (olvasótábor, kórházi biblioterápia, Biblia-terápia) — Írás és olvasás a képzelőtevénytől és a nyelvi nevelés szolgálatában — műfordítás, dráma, nyelvtanulás, önképzőkör: az írásra és olvasásra nevelés alkalmai

- "Nem olvas a gyerek"

diszlexia — az olvasáspedagógiai módszerek mellékhatásai — másodlagos analfabétizmus — funkcionális analfabétizmus — nyelvi-szociális hátrányok és kezeléseik

- Az iskolai hétköznapi írásbelisége: dokumentumok és szövegformák az iskolában

A tankönyvek nyelve és közlésformái: az írásbeli tanulás tanítása — a pedagógusközösség és a diákság írásbeli érintkezési formái — a diákönkormányzat írásbeli tevékenysége, diáksajtó, iskolai évkönyv stb.) — az írásbeliség új útjai: informatika és információs rendszerek az iskolában.

Tevékenységi formák

A kongresszuson plenáris ülések és szekció ülések keretében, valamint egyes témák iránt érdeklődők, illetve kiállítók és a résztvevők közötti szervezett találkozásokon (szimpóziumokon) változatos műfajú társas beszélgetéseket szervezünk. A kongresszuson lesz

meghívott előadás — meghívott műhelybemutató — bejelentkezései előadás — bejelentkezései műhelybemutató — poszter bemutató (tabló kiállítás) — videós előadás — pódiumvita — számítógépes bemutató — tematikus csoportmegbeszélés — tapasztalatsere — kiállítások.

Tervezett szimpóziumok

A HUNRA tanács nyilvános ülése — Pedagógiai intézetek munkatársainak tapasztalatsereje — Olvasótábor szimpózium — Határon túli magyar olvasókörök tapasztalatsereje — Kisiskolák tapasztalatsereje.

Kulturális programok

Irodalmi felolvasóest egy meghívott ifjúsági íróval — Hangverseny — Városnézés — Kirándulás Ópusztaszerre, a Feszty körkép — Filmbemutató — Fogadás.

Milyen részletes információk várhatók a kongresszusról és mikor?

Jelen felhívásunkkal a részvétel iránt érdeklődők körét kívánjuk felmérni. A kongresszusról további értesítést azok kapnak, akik ezen első felhívásra válaszolva, a mellékelt Jelentkezési lapot kitöltve további értesítést kérnek. A következő értesítések várhatók:

- Jelen értesítésünk előzetes felhívás a kongresszuson való részvétellel.
- 1996. szeptember közepén: **felhívás előadásra** (a meghirdetett témakörökben), **műhelybemutatóra** (egy-egy módszer, eljárás bemutatására a hallgatóság közreműködésével), **tabló készítésére** (olvasótáborokról, az iskolai könyvtár munkájáról, az iskola olvasásra nevelő programjairól, hátrányos környezetű és helyzetű tanulóknak szervezett speciális programjairól) stb.
- 1996. december közepéig: **értesítés a programba való felvételtől**, illetve az esetleges részvételi támogatásról azoknak, akiknek előadását (bemutató javaslatát, stb.) a HUNRA programbizottság elfogadta.
- 1997. január végén: **második felhívás a kongresszuson való részvételre, szállás, étkezés megrendelésére.**
- 1997. március: **a megrendelések visszaigazolása.**

A részvétel költségei

A kongresszus részvételi díja (szervezési költségek szállás, étkezés nélkül): 3850 Ft/fő

Szállás és étkezés (igény szerint):

Hotel Petro 3 ágyas szobában 800 Ft/éj/fő

Kétágyas szállodai szobában éjszakánként kb. 4300 Ft/éj/fő

Napi háromszori étkezés 1200 Ft.

A HUNRA tagjainak részvételi díjához hozzájárul. A jelentkezők és az előadók számára, valamint a megpályázott (és elnyert) támogatásoknak függvényében hozzájárul továbbá a legjobb bejelentkezései előadások és bemutatók, poszter beküldők részvételi költségeihez.

Jelentkezni lehet a mellékelt Előzetes Jelentkezési Lap visszaküldésével 1996. szeptember 1-ig. További információ: a jelentkezési lapon feltüntetett telefonszámokon, valamint Bocskai Veronikánál (tel. 168-5499).

◆ MÉG NEM KÉSŐ! — PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

A Magyar Olvasástársaság tanítók, magyartanárok részére módszertani pályázatot hirdetett, amelynek célja olyan módszerek, eljárások, munkaformák összegyűjtése és leírása, amelyek az iskolai gyakorlatban beváltak, s alkalmasak arra, hogy elősegítsék a szóbeli és írásbeli kifejezőképesség rendszeres fejlesztését, az olvasói fogékonyság finomodását, az irodalmi műből kiinduló élményszerű beszélgetés kibontakozását.

A pályázat határideje: 1996. június 30.

A részletes pályázati felhívást a Köznevelés, a Magyartanítás, a Tanító, a Csengőszó, a Módszertani Lapok, az Új Pedagógiai Szemle és a Kincskereső című folyóiratok márciusi számukban közölte, valamint olvasható a Pályázati Figyelő áprilisi számában.

A pályázat eredményhirdetésére és az ünnepélyes díjkiosztásra 1996. szeptember 8-án, az Alfabetizáció Világnapján kerül sor.

◆ SZEPTEMBER 8. — AZ ALFABETIZÁCIÓ VILÁGNAPJA

KAMPÁNY FELHÍVÁS! Az analfabétizmus ourunk egyik legsúlyosabb társadalmi problémája. Nemcsak a harmadik világban, hanem Európában is, nálunk is. Okai, formái különbözők. Vannak, akik az első iskolaévekben megtanulnak ugyan olvasni, de ez nem elégséges ahhoz, hogy önálló olvasókká váljanak. Iskolai kudarcok sorozata éri őket, gyakran ki is maradnak az iskolából. Vannak, akik ún. "funkcionális analfabéták": valamennyire tudnak ugyan olvasni, de ahhoz nem eléggé, hogy hozzájussanak az őket érintő írásbeli információkhoz, eligazodjanak egyre bonyolultabb civilizációs viszonyainkban.

Az analfabétizmus növekedését csak összefogással állíthatjuk meg! A megoldás kulcsa A MEGELŐZÉS. Tanítók, pedagógusok, könyvtárosok, szociális munkások! Indítsatok kampányt környezetetekben az olvasásra nevelésért! Fogjatok össze a szülőkkel, a tanítványaitokkal! Keressétek meg a rászorulókat! Rendezetek kampánynapot az iskolában, az iskola környezetében! Rendezvényeitekre hívjátok meg a gyerekek szüleit, a helyi sajtót! Kérjük, hogy sikeres programjaitokról számoljatok be levélben, egy-egy rövid cikkben. Ezeket közzétesszük a HÍRLEVÉL következő számában, illetve pedagógiai szaklapokban.

A beszámolókat a HUNRA Tanács sajtófelelőse, Bartos Éva gyűjti. Címe: Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár, 1088 Budapest, Szabó Ervin tér 1. (Tel. 118-5815).

◆ KÖVETKEZŐ SZÁMUNK TARTALMÁBÓL

- Beszámoló az Alfabetizáció Világnapja rendezvényeiről
- Beszámoló a kézdívsárhelyi konferenciáról
- A HUNRA gyermekrajz pályázat és a módszertani pályázat díjazottai
- A szegedi HUNRA Kongresszus második körlevele
- Konferencianaptár
- Bemutatkozik a HUNRA Tanács
- HUNRA tagnévsor

A HÍRLEVÉL a HUNRA tagok közötti információcserét szolgálja. Várjuk, közzétesszük tagjaink közérdekű közleményeit, beszámolóit. A következő HÍRLEVÉL-lel október elején jelentkezünk. Lapzártá: 1996. szeptember 30.